

HAFR:

Ren luft

105467

De falne fra Walcheren er blitt æret på 10-års dagen.

Det er vakkert og riktig dette at et folk minnes de sønner, som ofret livet for landet. Innsatsen på Walcheren var betydelig og krevet sitt. Etter 9 dagers kamper var der 4 døde og 36 sårede av de 82 mann.

De fortjener den oppmerksomhet de har fått, disse guttene. Presse, familie og høye militære samlet om den ene graven, som kan symbolisere de manges innsats og offer.

Men så løper tankene løpsk. Bort fra den velstelte graven, fra blomstene og i militære honnøren, — langt, langt østover.

Krasnoje Sielo ved Leningrad lå det 158 norske soldatgraver. De lå vakkert under noen bjerketrær og velstelte var de. Unge gutter de fleste som lå der, og frivillig ofret de livet for en sak de trodde fast var Norges sak.

På 2 små skogåser inne i Karelen døde 125 nordmenn i løpet av 2 dager. Vi k dem ikke engang begravet, for det var ikke vi som beholdt valplassen. De ble kastet i massegraver og nu har myrgress og blåbærlyng slettet ut alle spor.

Ved Narva, ved Malgobek, ved Mius og i brohodet ved Kamenka, — mange steder inne i den russiske steppen ligger norske soldater begravet — nesten ett tusen i alt.

Norge har avskrevet disse sønnene.

De har ikke fått noen bauta, ingen minnebok og langt fra noen offentlig omtale. De skal glemmes og tiès ut av historien. Og vi, som sto sammen med dem, må minnes våre falne kamerater i dølgsmål for ikke å forarge.

De var jo vill-ledte disse guttene.

Kanskje.

Forredere?

En uvanlig sort forredere, som frivillig drar ut og ofrer livet, vel det dyreste et menneske har, for en ide bare.

Vill-ledte eller ikke vill-ledte, forredere eller ikke forredere, — disse guttene hadde i seg noen av vårt folks mest verdifulle egenskaper. Norge behøver vel ikke å skamme seg over disse sønnene, fordi de i en vanskelig tid gikk sine veier. Har de handlet galt, har de sonet for det med sitt liv. Og de var like sik på å tjene sitt land som de falne fra Walcheren og enhver annen nordmann som satte livet inn på den annen side.

Det er dette som bør telle. Det er dette som bør være avgjørende, når disse døde skal vurderes 10 år etter.

Det politisk hensiktsmessige kan nu ikke lenger være bestemmende for et folks holdning til en såvidt stor gruppe av sine sønner.

Ren luft blir det ikke rundt minnedagene for Norges falne før der finnes en plass for alle som dengang villig satte livet inn.